

ALGEMEEN

NIEUWS- EN ADVERTENTIE-BLAD.

Dit Blad wordt des *Woensdags* en *Zaturdags* uitgegeven: 's GRAVENHAGE aan het *Bureau*, in de *Lange-Pooten*, N.º 169; bij den Boekverkooper van *Weelden*, op het *Spui*, en *M. de Lyon*, in de *Spuistraat*; — AMSTERDAM, bij *M. Schboneveld* en *Zoon*: overigens bij de gewone *Correspondenten*.

Het abonneent geschiedt bij vooruitbetaling, wordt gerekend met den eersten dag der maand in te gaan, en voor niet minder dan drie maanden aangenomen.

Prijs voor drie maanden, 's Gravenhage . . . . . f 2: 8: —
 . . . . . vrachtfrij in de andere Steden van het Koninkrijk . . . . . » 2: 14: —
 . . . . . de Advertentien, elke regel Brevier . . . . . » —: 4: —

NEDERLANDEN.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Het voorstel van den heer *Membrede*, over de vraag of de voorloopige discussien van het Burgerlijk Wetboek in *eene openbare* of *niet openbare* zitting plaats zullen hebben, is den 7, in *eene niet openbare*, maar ook *niet geheime* zitting beslist; hetwelk ons in staat stelt onzen lezere daaromtrent het eene en anderen mede te deelen.

Het voorstel van den heer *Membrede* aangenomen zijnde, is, met *eene meerderheid* van 54 stemmen tegen 48, besloten, dat de discussien van het Burgerlijk Wetboek in *geheim comité* plaats zullen hebben.

Verscheidene Leden die voor de Concept-Wet gesproken hebben, zoo als de heeren van *Alphen*, *Membrede* en *Kemper*, hebben ronduit verklaard, dat *eene niet openbare zitting niet noodwendiglijk het geheim oplegde*. Aan degenen welke het tegenovergestelde beweerden, heeft de heer *Kemper* zelfs verweten, dat zij van *eene valsche veronderstelling* afgegaan waren en derhalve alle hunne redekavelingen tegen de Concept-Wet van zelve vervielen. Hij voegde er bij, dat hij voor hem tegen het *diepe geheim* geweest was, waarmee de bepalingen van het Ontwerp van Burgerlijk Wetboek en de wijzigingen die hetzelfde ondergaan had, tot dus verre behandeld waren. Het ware, volgens den heer K. meer in het belang van het Ontwerp zelf, meer strokends met de *bedoelingen* van het Gouvernement welk hetzelfde voordraagt, geweest, indien men het sedert twee jaren aan de openbare beoordeeling overgegeven had. Dit zoude verhinderd hebben dat hetzelfde afgekeurd wierd door menschen die het niet kenden, terwijl zij die het kenden, als of zij er de opstellers van waren, nogtans niet, tot dezelfde verdediging, in het strijdpark treden konden met *onbekende leden*. Wij betuigen niet te

weten, of men onder degenen welke de heer K. onbekende lieden noemt, ook te rangschikken hebbe zijnen collega den professor *Tijdeman* en den heer *Meijer*, die, onder den titel van *brifswisseling tusschen eenige regtsgeleerden*, hun gevoelen over *eenige* der voornaamste veranderingen waarmee men dacht dat ons tegenwoordige wetgeving bedreigd was, openbaard hebben; of den heer *Donker-Curtius*, advocaat te Dordrecht, en de schrijvers van de *Eunomia*, die op eenen geheel anderen toon dan die der bewondering en der goedkeuring, over de fragmenten van het Ontwerp aan de Staten-Generaal medegedeeld, geschreven hebben: of eindelijk, de schijvers van de *Weegschaal*; die zulk *eene gezonde tuchtiging* gegeven hebben aan, God weet welken waarlijk *onbekenden* arts-wetniet; die *zine zoutelooze* wartaal uitgebraukt had tegen de Jury, welke men ons afgenomen heeft, en ter aanprijzing van de pijnbank; die sommige ons terug geven wilden.

Keeren wij tot het voorstel van den heer *Membrede* terug. De Graaf van *Hogendorp* en de heeren *Nicolai* en *Kemper* hebben er *eene verbetering* der reglementen van de kamer in gevonden; doordien het de deur opent voor amendementen, en dit middel eens aangenomen zijnde; men niet meer genoodzaakt zoude zijn *eene geheele wet* te verwerpen om een enkel artikel dat niet aangenomen kan worden; of, uit inschikkelijkheid, een onaannemelijk artikel te laten doorgaan tot behoud van de overigen. De heer van *Hogendorp* stelde echter een amendement op de voordragt van den heer *Membrede* voor, en de heer *Nicolai* maakte zijne aanneeming van hetzelfde afhankelijk van *eene te gevene opheldering* (beide hebben evenwel tegen het voorstel gestemd); de heer *Kemper* wilde het voorstel in zijne oorspronkelijke zuiverheid behouden. Dit amendement bestond in het doen vervangen van het 6e, 7e en 8e artikel van den heer *Membrede*'s voorstel, door de drie bepalingen hieronder naast dezelve gesteld.

Redactie van den heer *Membrede*.

Amendement.

6.

6.

Binnen drie dagen, ten minstet, na de ronddeeling van het, in art. 4, vermelde rapport, zal een Comité-Generaal bijeen geroepen worden, ten einde hetzelfde rapport door de Vergadering te doen aannemen of verwerpen.

Drie dagen, ten vroegsten, na de ronddeeling van het in art. 4 vermelde rapport; zal er een Comité-Generaal belegd worden, ten einde de aanmerkingen, amendementen of wijzigingen, welke volgens het rapport van de centrale sectie zoude blijken te zijn de wensch van een min of meer groot getal leden der vergadering, te discussieren, aan te nemen of te verwerpen.

7.

7.

Ingeval het rapport verworpen wordt, zal de centrale sectie daarin de veranderingen maken, welke door de Kamer besloten zullen zijn; en zullen deze veranderingen aan de goedkeuring der Vergadering onderworpen worden.

De centrale sectie zal, in een nieuw rapport, bijeen zamelen de aanmerkingen, welke de Kamer, in Comité-Generaal vergaderd, waardig gekeurd zal hebben, om in consideratie genomen te worden.

8.

8.

Bijaldien het rapport aangenomen wordt, zal het onmiddellijk aan den Koning verzonden worden, met het gedeelte der cahiers van de sectien, speciaal betrekkelijk tot de gedane aanmerkingen op de redactie, ten einde Hoogstdezelve, daaronder zodanige acht geve, als Hij, in zijne wijsheid, zal oordeelen te behooren.

Het nieuwe rapport door het Comité-Generaal goedgekeurd zijnde, zal de President gemachtigd worden hetzelfde onder de oogen van den Koning te brengen, met het gedeelte van de rapporten der bijzondere sectien, welke onmiddellijk de gedane aanmerkingen op de redactie betreffen.

Het voorstellen van het amendement, op *eene voordragt* niet van Z. Maj. den Koning komende, maar van den ridder *Membrede*, heeft al aanstonds den maatstaf gegeven van het vermogen, om verbeteringen voor te stellen, waarvan zoo veel ophef gemaakt was in den loop der discussie, zoo wel door de voorstanders van het ontwerp, als door hen, die er zich voor lieten misleiden. De heer President beweerde, namelijk, dat de amendementen, door den Graaf van *Hogendorp* voorgesteld, aan hem niet, ingevolge art. 15 van het reglement van orde, den dag te voren schriftelijk en geteekend overgegeven zijnde, er geene termen bestonden, om over hetzelfde te stemmen, en hij dus alleen op zijn eigen voorstel, met ja en neen, zoude doen delibereren.

het art. 13 niet toepasselijk was op een amendement, hetwelk ten aanzien van *eene* reeds gedane propositie voorgesteld werd, noch zelfs op een voorstel, waarvan de bepaling zich niet buiten de Vergadering der Kamer uitstrekt; dat hetzelfde alleen betrof de voordragten, welke een lid zoude willen doen, krachtens het vermogen, hem door art. 214 des Grondwet toegekend, om *eene deliberatie* bij de Staten-Generaal te weeg te brengen, op een voorstel aan den Koning te doen.

Dan, wat ook de heer *Warin* en anderen mochten zeggen, het baatte alles niets: de heer *Membrede*, als President, heeft op zijn voorstel doen stemmen, en hetzelfde is, zoo als reeds gezegd is, met *eene meerderheid* van 54 tegen 48 stemmen doorgegaan.

De heer *Warin* heeft getracht hem te doen gevoelen, dat

De 48 Leden, welke tegen de geheime beraadslagingen ge-

stend hebben, zijn allen Zuidelijke, met uitzondering van de heeren van Hogendorp, Warin, Jarges en de Jongh; terwijl onder hen, die voor dezelve gestemd hebben, zich geen Zuid-Nederlanders bevinden, dan de Heeren Estrix, Geelhand, Després, Snellinckx, Rosier, Vilain XIII en Moreau de Bioul.

Zie hier het Voorstel van den heer MEMBREDE in zijn geheel.

Art. 1. Het Ontwerp van Burgerlijk Wetboek door den Koning aan deze Vergadering voorgedragen, zal, ten opzichte van het onderzoek deszelfs in de onderscheidene sectien, verdeeld worden in acht groote afdeelingen:

De 1. ^e van art.	1.	tot art.	74.
— 2. ^e van art.	74.	— art.	471.
— 3. ^e van art.	471.	— art.	896.
— 4. ^e van art.	896.	— art.	1555.
— 5. ^e van art.	1555.	— art.	2144.
— 6. ^e van art.	2144.	— art.	2962.
— 7. ^e van art.	2962.	— art.	3181.
— 8. ^e van art.	3181.	— art.	3651.

Art. 2. De onderscheidene sectien zullen de aanmerkingen welke zij noodig zullen achten in het midden te brengen, in zoo vele cahiers verdeelen als er afdeelingen in het voorgaande artikel bepaald zijn; en vervolgens nog elk cahier in twee deelen; het eerste voor de aanmerkingen op die bepalingen welke noodwendiglijk van eenen wetgevenden aard zijn, en het tweede, voor de aanmerkingen welke de redactie betreffen.

Art. 3. Zoodra de sectien hunne aanmerkingen op de eerste afdeeling gemaakt zullen hebben, zullen zij, door hunnen voorzitter, aan de centrale sectie het dubbele cahier, welke dezelve bevat, doen overhandigen; en deze gang zal eveneens omtrent de andere afdeelingen, tot de laatste toe, gevolgd worden.

Art. 4. Zoodra de aanmerkingen der respectieve sectien op de eerste afdeelingen, bij de centrale sectie ingekomen zullen zijn, zal deze onmiddellijk daarna haar werk maken van de redactie van een omstandig verslag aan de Vergadering, over de voornaamste punten of vraagstukken, rakende de wetgevende bepalingen, in het eerste gedeelte der hier voren gemelde cahiers vervat.

Art. 5. Het rapport zal gedrukt en rondgedeeld worden aan al de leden der Vergadering, met en benevens de aanmerkingen, in het tweede gedeelte der cahiers begrepen.

Art. 6. Binnen drie dagen, ten minsten, na de ronddeeling van het, in art. 4, vermeldde rapport, zal een Comité-Generaal bijeen geroepen worden, ten einde hetzelfde rapport door de Vergadering te doen aannemen of verwerpen.

Art. 7. Ingeval het rapport verworpen wordt, zal de centrale sectie daarin de veranderingen maken, welke door de Kamer besloten zullen zijn; en zullen deze veranderingen aan de goedkeuring der Vergadering onderworpen worden.

Art. 8. Bijaldien het rapport aangenomen wordt, zal het onmiddellijk aan den Koning verzonden worden, met het gedeelte der cahiers van de sectien, speciaal betrekkelijk tot de gedane aanmerkingen op de redactie, ten einde Hoogstdezelve daarop zoodanige acht geven, als Hij in zijne wijsheid zal oordeelen te behooren.

Art. 9. Dezelfde wijze van beraadslaging zal gevolgd worden omtrent alle andere afdeelingen, tot den einde toe.

Art. 10. Indien het kwam te gebeuren, dat vijf sectien, ten minsten, hunne respectieve aanmerkingen op eene afdeeling, aan de centrale sectie ingezonden hadden, terwijl de eene of andere sectie haar onderzoek van die zelfde afdeeling nog niet voleindigd had, zal niettemin het verslag omtrent de aanmerkingen van de meerderheid der sectien, opgemaakt, en voortgegaan kunnen worden, zoo als in art. 5 en volgende bepaald is; behoudens dat, wanneer de aanmerkingen van de sectie of sectien die achtergebleven waren, bij de centrale sectie ingekomen zullen zijn, alsdan omtrent deze laatste een speciaal rapport aan de Vergadering gedaan zal moeten worden.

Extract uit het algemeen rapport der centrale sectie op het voorstel van den President, betrekkelijk de wijze van discussie van het Burgerlijk Wetboek.

Degenen welke het voorstel geheel verwerpen, gronden zich daarop, dat hetzelfde strijdig is met art. 107 der Grondwet;

Dat de Sectien niet onmiddellijk kunnen overgaan tot het onderzoek der ontwerpen van Wet bestemd om het Burgerlijk Wetboek uit te maken; en dat bijaldien het voorstel van den President aangenomen wierd, daaruit voortvloeijen zoude dat men afstand gedaan had van het onderzoek der voorloopige kwestien, welke het Wetboek zouden kunnen voorafgaan;

Dat men geene reden bespeurt om eene andere wijze van onderzoek aan te nemen, dan die welke men tot heden voor alle andere Wetten gevolgd heeft;

Dat het voorstel doet vermoeden dat er geene openbare discussie op deze belangrijke stof plaats zal hebben, hetwelk strijdig zoude zijn met de Grondwet;

Dat van de beraadslagingen der Sectien nooit eenig goed gevolg verwacht kan worden, wanneer die wetten niet alvorens onderworpen zijn geworden aan het onderzoek van eene Commissie uit de Vergadering, behoorlijk aangesteld en in haren schoot alle de vereischte kennissen vereenigende.

De meerderheid van eene Sectie en de minderheid der drie anderen, hebben zich voor dit laatste gevoelen verklaard, en is hetzelfde daar en boven nog ondersteund door eene memo-

rie van een der Leden, strekkende ten betooge der noodzakelijkheid van de constitutionele publiciteit der discussien en van het vooraf benoemen eener Commissie van Regtsgeleerden, te kiezen onder de oudste leden der Kamer, hetzij volgens de jaren, hetzij volgens hun diploma of anderszins.

Een lid heeft vermeend, dat het ontwerp der vier boeken van Burgerlijk Wetboek geen onderwerp van beraadslaging bij de Staten-Generaal behoorde uit te maken, vóór dat dezelve publiek gemaakt en medegedeeld waren aan al de Geregtschoven, aan de regtsbanken, aan de professoren in de regten bij de Hooge Scholen, als mede aan al de voornaamste Regtsgeleerden in het Rijk.

In eene sectie heeft men beweerd, dat de discussie in Comité-Generaal eene afwijking van de Grondwet zoude wezen. In eene andere sectie heeft men zich bepaald bij de bedenking, of de discussie in Comité-Generaal wel noodwendiglijk het geheim medebragt; of dezelve wel volstrektelijk de admisse van toehoorders in de tribunes uitstoot; en eindelijk, of dezelve zich verzeide tegen het vermogen om kundige regtsgeleerden te raadplegen, die het vertrouwen der leden van de Vergadering bezitten.

De voorsteller antwoordt op alle deze aanmerkingen, dat vermits het oogmerk van het onderhavige Comité-Generaal niets anders is, dan eene confidentiele en gediensstige onderhandeling met het bestuur, zoo volgt uit den aard zelve van dit onderwerp, dat hetzelfde niet in het openbaar kan behandeld worden. » Het is, zegt hij, slechts een vervolg op de beraadslagingen der sectien; en te vragen of het publiek daarbij toegelaten moet worden, is zoo veel als te vragen, of het publiek ook bij de beraadslagingen der sectien tegenwoordig moet zijn. Overigens, spreekt het van zelf, dat deze vertrouwelijke en huisselijke beraadslagingen (*délibérations privées et en famille*) niet noodwendiglijk het geheim met zich voeren en het vermogen niet uitsluiten om personen buiten de Vergadering, in welke men verrouwen stelt, te kunnen raadplegen.»

» Het schijnt even haarblijkelijk en ontegenzeggelijk, dat dit Comité-Generaal op de mededeelingen aan het Gouvernement te doen, geenzins ten nadeele strekt van de openbare discussien, die plaats moeten grijpen, wanneer de gediensstige onderhandelingen met het Gouvernement gesloten zullen zijn door de definitive antwoorden van het Bestuur. — Voorts wordt de Kamer verzocht wel in het oog te houden, dat men tot heden toe nimmer in aanmerking genomen heeft, of de gediensstige onderhandelingen met het Gouvernement algemeen gemaakt moeten worden, vóór en aler zij tot een resultaat gekomen zijn; en men ziet in het tegenwoordige geval geen reden, waarom zulk eene voorbarige publiciteit nuttig of voegzaam zoude zijn.»

In eene sectie heeft men verzocht, dat het tegenwoordige voorstel publiek gemaakt zoude worden, ingeval het aangenomen wordt.

Men vindt daarin geene zwaarigheid, en de President neemt op zich, een voorstel tot dat einde te doen.

's Gravenhage, den 12 December.

De Kamer der Afgevaardigden van het Koninkrijk Wurtemberg en die van Hanover, hebben den 1 December hunne eerste zitting gehouden.

— Het is op verzoek der Hertogin van Berry, dat de Koning van Frankrijk vermindering van straf aan de ter dood veroordeelden Gravier en Bouton verleend heeft. Z. M. kon deze genade niet weigeren aan eenen die zoo trouw haar woord gehouden had, van eenen troonopvolger aan Frankrijk te geven. De doop van den Hertog van Bordeaux is uitgesteld tot het aanstaande voorjaar; als wanneer de Hertogin van Berry den rouw zal afleggen, en de Koning verondersteld wordt de plegtigheid te zullen kunnen bijwonen. — Bij den heer Burggraaf Chateaubriant te Parijs, is thans te bekomen allerbest Jordaan-water, door hemzelve uit den heiligen vloed geschept. Prijs: vier honderd duizend franken per flesch, vrij van belasting. Mevrouw de Hertogin van Berry heeft er onlangs eene flesch van laten halen voor den doop van den Hertog van Bordeaux. — De betichtigden wegens de onrusten van Junij zijn, op den 1 December, verzonden naar de aanstaande sessie van het Hof van Assises, daar de Kolonel Duvergier, door zijne ziekte, buiten staat is langer bij de procedures tegenwoordig te zijn.

Het is nu uitgemaakt dat de Ultra's in Frankrijk de bovehand zullen hebben: salvo errore et omissione, zal de Kamer bestaan uit 222 van die gematigde heeren; 132 Liberalen en 68 Ministerielen. Van deze laatsten zijn er echter nog velen die aan de regter zijde mank gaan, dat is, die naar de Ultragematigheid overhellen. Verscheidene tribunes van de Kamer zijn gesloten; het publiek zal alleen met bijtellen toegelaten worden; men heeft berekend dat de openbare zittingen niet al te publiek moeten zijn, zullen zij aan het oogmerk beantwoorden.

— De Koning van Napels heeft aan den Generaal Florestan Pépé, de decoratie van de orde van St. Ferdinand geschonken, ter belooning van de, door hem aan de algemeene zaak bewezen diensten, in Sicilië.

— De Engelsche dagbladen behelzen het verslag door den Hertog van Campo Chiaro aan het Parle-

ment der Beide Sicilien gedaan. Hij geeft daarin vele inlichtingen omtrent den tegenwoordigen staat des Rijks en eindigt met deze woorden: » Indien het » den Monarchen van Europa om waarheid te doen » is, indien zij hunne eigene belangen raadplegen, » zullen alle wolken, die thans onzen gezigteinder » verduisteren ras verdwenen zijn, en de vrede zal » voor ons niet ver te zoeken zijn. Getrouw aan » zijnen plicht, zal de Minister van Buitenlandsche Zaken » niets verzuimen om de rampen des oorlogs van de » Natie af te wenden; hij zal alle middelen, die te » zijner beschikking staan, in het werk stellen, om » tot eene bevrediging te geraken. Voor zoo ver » echter die middelen niet bestaanbaar mogten zijn » met de eer en de onafhankelijkheid van de Natie, » zal er geene andere keus overschieten dan den bij » stand van den God der Heerscharen in te roepen.»

— Brieven uit Italie spreken van de aanstaande vereeniging te Florence, van de Gevolmagtigden der Hoven van Sardinie, Rome, Toskane, Modena en Parma. Men verzekert dat een Oostenrijksch diplomaat bij de conferentien tegenwoordig zal zijn.

— Het Congres van Troppan is ten einde geloopt: aan gissingen omtrent het resultaat ontbreekt het niet in de dagbladen: wij hopen er, na veertien dagen geduld, meerder van te vernemen dan thans uit zes kolommen tegenstrijdige berichten.

— Den 6 October heeft er eene revolutie plaats gehad op het eiland St. Domingo; de onderdanen van *Christophe* zijn tegen hunnen Koning opgestaan, en deze heeft zich zelven door het hart geschoten, om niet in handen der rebellen te vallen. Men zegt niet welke de oorzaken van dezen opstand zijn.

MENGELEWERK.

Aan den Redacteur van het Algemeen Nieuws- en Advertentie-Blad.

Utrecht, den 10 December.

MIJNHEER!

Hoe komt het toch dat gij en uwe Abderitsche confraters ons nooit eens onderhoudt over mijne twee geliefde uitspanningen, de muziek en het schaakspel? Hoe weinig moeite zoude het u kosten om, door dazelfver regelen, alles te verklaren wat in dit ondermaansche voorvalt, tot de oorzaken op te klimmen, en zelfs het toekomstige te voorzeggen, dat nog al van belang is voor een Nieuwsbladschrijver! Zoude er dan zoo veel partij van de toonkunst en het schaakspel te trekken zijn? — Ja, Mijnheer; diplomatie, oorlogen, constituties, dit alles ligt in die twee edele kunsten opgesloten, wordt naar dezelfde regelen gespeeld.

Wat is, bij voorbeeld, een Congres? — Niets anders dan een orkest, dat nu eens goed, dan eens zeer slecht zamengesteld is. De eerste viool geeft den toon aan. Gelijk de orkestmeester, met de meeste talenten, ook eene zekere vrijpostigheid moet bezitten, zal hij geschikt zijn om zoo vele hoofden, zoo vele stemmen te besturen, even zoo moet hij die den boventoon wil slaan op een Congres, ook niet al te vreesachtig vallen; gelukkig indien hij op alles, met den Leeuw van *Lafontaine* kan zeggen: *Et la raison, c'est que je m'appelle Lion*; want dan blijven al de musijkanten in de maat en er komt eene heerlijke harmonie voor den dag, waarvan elk toehoorder als betooverd is. Maar gebeurt het eens, dat de staatkundige orkestmeester niet de eenige op het Congres is, welke zich op het Leeuwenregt kan beroemen; dat er nog een andere is, die zich dat getuigenis kan geven, die ook, de reden van staat eenigzins ter zijde leggende, het regt der volken tot leiddraad zou willen nemen, dan loopt alles in het riet; er is geen harmonie, men speelt door de war en er komt geen besluit, ten minsten geen dat eenigzins aan het oogmerk der vergadering voldoet.

Wat is de Oorlog? — een schaakspel; dit weet een ieder. De gelijkenis is zoo algemeen erkend, zoo in het oogvallende, dat ik het genoeg acht deze twee denkbeelden naast elkander te plaatsen, om er de overeenkomst van te doen gevoelen. Ik zal er alleen gelegenheid uit nemen om aan te merken, dat gelijk men in het schaakspel nooit een stuk moet verzetten zonder er de gevolgen vooruit van berekend te hebben, even zoo er een groote flater begaan zoude zijn, indien men Napels met eenen inval bedreigd had eer men verzekerd was, hoe of de andere Mogendheden over zulk eenen maatregel dachten; of Napels we-

derstand zoude bieden of niet, en of men des noods dien oorlog alleen met eigen krachten zoude kunnen voortzetten. Maar wat is zulk een misslag, in vergelijking van dien welke de Koning van Napels begaan zoude, indien hij goedvond zijn rijk te verlaten op de uitnodiging van zijnen schoonzoon! Het is niet de Geschiedenis welke hem dien stap moet afraden, maar de regelen van het schaakspel, volgens welke een Koning, in het begin eener partij onvoorzigtiglijk vooruitgezet, geacht moet worden verloren te zijn.

Wat is eene Constitutie, eene Grondwet? — niet anders als een schaakspel, welker regelen zoo stipt in acht genomen moeten worden, dat men de partij verloren heeft, zoodra men zich veroorlooft valsch te spelen.

Vele menschen gelooven met u, dat de Ministers, gelijk de *torens* in het schaakspel, steeds eene regeltijn moeten houden; dit zoude ik ook denken, indien ik hun niet in vele staten, gelijk de *loopers* (*les fous*) schuins zag draven, of, gelijk de *paarden* twee op zijde en een achteruit, *over alles heen* zag springen. Gij ziet dus dat de toepassing der namen van de schaakstukken op Ministers, alleen afhangt van de denkwijze dergenen aan wien de Koning van een land het gezag toevertrouwd.

Daar ik nu zoo veel werks van deze twee kunsten maak, begrijpt UEd. dat ik naauwkeurig gade sla alles wat met dezelve eenigzins in verband staat; nieuwe ontdekkingen, verbeteringen, zeldzame verschijningen, alles is mij welkom. Op het eerste bericht wegens *Maelzels Automaat*, heb ik mij naar Amsterdam begéven, en na anderhalf uur spelens, het genoegen gehad eene partij te verliezen tegen dezen houten *Philidor*. Van daar spoedde ik mij naar den Haag, om de kleine *Leontine Fay* te hooren, wier vroegtijdige bekwaamheid mij toescheen te overtreffen al wat mij daarvan gezegd was. In de Domstad teruggekomen, valt mij uw blad in handen, waar gij van den *Meloplaste* spreekt; en dadelijk neem ik weder mijne plaats in de trekschuit, om eens een denkbeeld te bekomen van die nieuwe leerwijze. Bij eene les assisterende, dacht ik op het Departementale School te zijn, op het oogenblik dat de leerlingen in de reken- en meetkunst onderwezen worden: een groot bord met kolommen cijfers, lange loodrechte en horizontale streepen, een stuk krijt; dit is de geheele inventaris van hetgeen daar te zien is; voorts geen piano, geen viool, ja zelf niets dat naar een muziknoot gelijkt. Ik was echter alleraangenaamst verrast, toen ik al de leerlingen te gelijk de cijfer-kolom, welke ik merkte de gamma te zijn, hoorde doorloopen en met de grootste vaardigheid al de afstanden van toonen aangeven. Ik zag hun aria's die hun opgegeven werden, met de gewone noten afschrijven; ik hoorde hun zingen, op aanwijzing van een stokje, dat geen spoor achter liet. En dit alles was de vrucht van niet meer dan zes lessen, gegeven aan menschen welke dus verre geenerlei toonkunstig onderwijs genoten hadden.

Hoe verheug ik mij bij de gedachte, dat het talent voor de compositie, welke in het Noorder gedeelte van ons Vaderland bijna verloren schijnt te wezen, ook aldaar eens zal herleven, en wij, met onze zuidelijke broeders, nog eens opvolgers van *Grétry*, *Gossec* en *Mehul* zullen kunnen aantoonen, wanneer deze waarlijk vernuftige leerwijze eenmaal ingevoerd zal wezen op onze scholen, die zich reeds zoo zeer onderscheiden, door het onderwijs dat daar in andere vakken gegeven wordt! Er zullen nu geen tient jaren meer vereischt worden, om een goed muzikant te vormen: in één jaar zal een eenig meester er honderd kunnen opleiden, daar dit onderrigt aan een onbepaald getal tevens kan gegeven worden. Slechts eene zaak ontbreekt nog aan mijn geluk: ik wenschte, namelijk, dat er eene even gemakkelijke leerwijze uitgevonden werd om het schaakspel in alle deszelfs combinatien in korten tijd te leeren.

Ik heb er reeds lang mijn hoofd mede gebroken en wanhoop in het geheel niet eindelijk mijn doel te zullen bereiken. Lukt dat eens, dan kan ik der wereld eene eeuwigdurende vrede waarborgen; dan zullen de Heeren Courantiers wel iets minder te doen hebben, maar men kan het ook niet elk naar zijn zin maken.

PHILIDOR MELOPHILUS.

GEBREKEN IN DE GRONDWET.

(Vervolg van n.º 99.)

De noodzakelijkheid eener Eerste Kamer is nog altijd twijfelachtig; en zoo zij al noodig moegt zijn, om te verhoeden dat de Koning niet in het moeije-

lijke geval vierdt geplaatst, de stem der Natie aftekeuren, dan is het niettemin even zeker, dat zij meer in het belang des volks gewijzigd behoorde te worden, om niet alleen doelmatiger werkzaam te zijn, maar ook de algemeene achting en liefde te verwerven. De Grondwet heeft gewild, dat de Eerste Kamer slechts kort af, in vastgestelde bewoordingen zou verklaren, of zij zich al dan niet vereenigde, met de aan haar toegezonden wetten. Daar men nu, van den eenen kant, uit deze boodschap, hetzij voor of tegen, geene beweegredenen ontdekken kan, en van den anderen kant, wegens de raadpleging met gesloten deuren, dezelve ook niet kan vernemen, zoo dragen alle hare besluiten den stempel van willekeur en gezag, en ik zou zeggen, niet zelden van moedwilligheid. De openbare meening, hoe zwak en wankeelbaar zij ook anders bij onze Natie wezen moge, heeft zich echter duidelijk genoeg verklaard, hoe aanstootelijk zij het terugzenden, in den gewonen vorm, van eenige ontwerpen aan de Tweede Kamer gevonden heeft. Mij dunkt, dat die meening op de beste gronden steunde. Want welk mensch, welke Natie zou zich niet beleedigd gevoelen, indien de uitgedrukte billijke verlangens zonder reden gewraakt en afgekeurd werden; indien het voorregt, om op eene Grondwettige wijze voordragten tot wetten te doen, tot niets konde worden gemaakt, en op de steile klippen van een bekrompen *egoïsme* steeds schipbreuk moest lijden? De Eerste Kamer staat dus even als buiten den huisselijken kring der Natie, om dat zij zich boven haren wil, belangen en uitzigten verheft, en het zelfs beneden zich schijnt te achten, hare meening voor de openbare regtbank des volks te regtvaardigen. Dit nu ligt in waarheid minder in het individueel bestaan der leden, als wel in de gebrekkige daarstelling van het ligchaam, zoo als die door de Grondwet is gewild. Die aanstootelijke botsingen had zij kunnen voorkomen, door dezelve meer in wederzijdsche vriendschappelijke betrekking te brengen, en de afscheiding minder groot, de aanraking dus zachter en gemakkelijker te maken. Was de Eerste Kamer verplicht inlichtingen aan de Tweede te vragen, onderhandelingen te openen, om moeilijkheden te vereffenen, om zich des te beter te verstaan, er zou een gelukkig verband bestaan, en de gevoeligheid der ware volksvertegenwoordigers minder gekwetst en beleedigd worden. Door de tegenwoordige instelling heeft men den volksinvloed willen snuiken, zoo als het mij voorkomt, en het Gouvernement de magt willen verzekeren, de door de Tweede Kamer te doene voordragten, zonder eenige ongelegenheid voor hetzelfde, afteverren, of dezelve te bewegen, daarvan voor altijd af te zien. Het kan wel zijn, en het is zelfs waarschijnlijk, dat dit inzicht en die bedoeling daarmede bereikt zullen worden. Maar dit brengt niet minder te weeg, dat de Eerste Kamer altijd als een muur en hinderpaal zal worden beschouwd, die den weg tot den troon geheel en al afsluit, en hoonend voor het volksgevoelen en deszelfs eer, in zoo verre het zich met geene gronden noch redenen van verwerping ziet verwaardigen.

De beraadslaging in de Tweede Kamer gebruikelijk, is het andere punt dat mij voorkomt de gansche aandacht der Natie te verdienen, wijl dezelve ten uitersten gebrekkig is. Het is onzeker, of de Kamer zelve de bevoegdheid heeft de wenschelijke bepalingen daaromtrent in haar reglement van orde op te nemen. Ik wil zulks niet beslissen, maar het komt mij nogtans voor, dat de bepaling, hier door mij bedoeld, niet uit hare magt, bij de Grondwet omschreven, kan voortvloeijen. Ik bedoel, namelijk, het verwerpen van enkele deelen, of het toevoegen en wijzigen van andere in eene wet, aan de Tweede Kamer voorgesteld. Er is wel gezegd, dat de onderhandelingen der centrale sectie met de Ministers aan dat gebrek te gemoet komen, daar het Gouvernement den wensch der leden konde vernemen. Maar juist dat de leden die toevoegsels en veranderingen slechts kunnen wenschen, doch de magt niet bezitten dezelve werkelijk daar te stellen, heeft, tot dus verre, meestal veroorzaakt dat het bij wenschen gebleven is. Aan dit gebrek zijn vele slechte en half goede wetten hun aanwezig verschuldigd, om dat menig een, door genoodzaakt te zijn anders tot eene volstrekte verwerping te besluiten, nu zich genoopt vocht, het kwade om het goede aantenemen. Naar mijne begrippen van staat- en zedekunde, vinde ik echter eene aanneming op zoodanige gronden ten hoogsten wraakbaar en te misprijzen. Wat het staatkundige betreft, omdat, daar zelfs de beste wetten zoodikwijls reeds de kiemen van onheil, verderf en men-

schelijke kortzigtigheid in zich dragen, de Staat, in waarheid, op den duur moet te gronde gaan, of aan een verteerenden kanker moet lijden, zoo moedwillig en tegen betere overtuiging aan, het kwaad wordt voortgeplant, omdat, uit hoofde van een vijandigen tegenstand, het betere, ofschoon onder ons bereik en inzigten vallende, niet dan met moeite, maar toch door standvastigheid zeker kan verkregen worden. — Wat het zedekundige betreft, omdat niets met de heilige wetten der deugd is overeen te brengen, dan het volstrekt goede en ware, voor zoo verre menschelijke vermogens dit kunnen bevatten en bepalen. Indien de menschen, vooral zij die geroepen zijn over de belangen der Natien te beslissen, zich door zulke strenge beginselen lieten leiden, ik geloof zeker, dat het booze en onzuivere niet zulke diepe wortelen in de wereld zouden geschoten hebben. Daarom toch, wijl de braven hunnen bijstand aan het kwade hebben geleend, is hetzelfde verzacht en dragelijk geworden, en heeft het daardoor even als een borg voor zijn bestaan in de deugd zelf gevonden. Wie wezenlijk en opregt het goede broegt, en tot stand zoekt te brengen, met alles verwerpen wat die zichtbare kenteekenen des verderfs, en van het gebrekkige in zich draagt, al zijn ook hier en daar nuttige zaden op den onkruidvollen akker uitgestrooid. Er is geene zekerder overwinning van het goede mogelijk, dan door het kwaad zijn hoogsten trap te doen bereiken, door de booswichten en de uitvoerders van te laten, omdat zich de dwangzamen dan aan eene zijde scharen, en sterk worden door zich zelve, maar ook door dien geheimen geest, welke de deugd in het einde altijd de zege geeft. — Daarom moeten wij het gebrekkige in onze menschelijke instellingen niet bemantelen, geene schoone of versierde namen aan dezulken geven, die ze niet verdienen, ons niet te misleiden, door te gelooven en ons op te dringen reeds dingen te bezitten, die ons nogtans ontvaalen, zoo wij ze gebruiken willen. Daarom heeft ook de waarheid zoo veel kracht, invloed en waarde; want zij schudt het onreine uit, en verdoeft het booze door het te doen kennen. Houden zich dus onze wetgevers aan deze beginselen, dan zullen er vele wetten door hun verworpen worden, wijl maar al te veel blijkt, hoe weinig zich de Ministers aan het wenschen stoorren, en het erkende gebrekkige dus laten bestaan. Maar dan zal ook het gevolg dier botsing en afspringsing zijn, dat men de voordragt, om amendementen te kunnen maken, zonder gevaar van bij de Eerste Kamer het hoofd te stooten, zal kunnen doen.

De tegenwoordige wijze van openbare raadpleging, beteekent ook in de daad niet veel. Zij is eer eene gelegenheid om te declameren, om soms in het algemeen de waarheid aan het licht te brengen, misbruiken te doen kennen, of over teleurstellingen, verwachtingen en verlangens uit te wijden, dan wel om dadelijk nut aan te brengen, veel minder nog om, door middel van discussie, de wet stuksgewijze tot volmaaktheid te brengen, daar alles eindigt met een voor of tegen van het geheel.

AB.

ADVERTENTIEN.

De Boekverkooper F. KAAL, Jz., te Amsterdam, op de Heerengracht, bij de Blaauwe Burgwal, N.º 266, is, door aankoop uit het fonds van den Heer F. BOUN, eigenaar geworden van:

EDUARD VAN EIKENHORST, ZIJNE HUISGENOOTEN EN VRIENDEN, door den Schrijver van den Ring van Gijges wedergevonden; welk oorspronkelijk Werk met zoodanige ongemene graagte ontvangen is, dat met (hetgeen zoo zeldzaam gebeurt) genoodzaakt is geweest, er eene tweeden druk van op te leggen. Deze belangrijke Familie-Geschiedenis, die in 4 deelen compleet, en versierd is met 8 fraaije platen, benevens gegraveerde titels en vignetten van VISKELES, wordt, zoo lang de overig exemplaren strekken, afgeleverd in plaats van f 15 - - - voor f 8 - 10 - -

J. GRANT, ONTDEKKINGS-REIZE DOOR NIEUW-ZUID-WALLIS, behelzende aanmerkingen omtrent de Kaap-Verdische Eilanden, de Kaap de Goede Hoop, enz.; met kaart en plaat. Deze zoo belangrijke als onderhoudende Reisbeschrijving wordt, in plaats van f 2 - 8 - -, afgeleverd voor f 1 - 5 - -

J. V. MEIDINGER, FRANSCHÉ SPRAAKKUNST, naar den zestienden druk uit het Hoogduitsch; derde, zeer verbeterde druk, à f 1 - 16 - -

Bovengemelde heeft nog eenige exemplaren overig van J. HUBNERS GEOGRAPHIE, in zes deelen, met achttien afgezette kaarten; voor den zeer verminderden prijs van f 10 - 10 - -